

**EUROOPA LIIDU
NÕUKOGU**

**Brüssel, 11. veebruar 2011 (14.02)
(OR. en)**

6387/11

**FREMP 13
JAI 101
COHOM 44
JUSTCIV 19
JURINFO 5**

I/A-PUNKTI MÄRKUS

Saatja:	Peasekretariaat
Saaja:	COREPER/nõukogu
Eelm dok nr:	6110/11 FREMP 9 JAI 77 COHOM 34 JUSTCIV 16 JURINFO 4
Teema:	Eelnõu: nõukogu järeldused Euroopa Liidu Nõukogu rolli kohta Euroopa Liidu põhiõiguste harta tõhusa rakendamise tagamisel

Põhiõiguste, kodanikuõiguste ja isikute vaba liikumise töörühm vaatas eespool nimetatud nõukogu järelduste eelnõu läbi dokumendi 6110/11 FREMP 9 JAI 77 COHOM 34 JUSTCIV 16 JURINFO 4 alusel oma kahel koosolekul ning viimati 10. veebruaril 2011. Töörühma koosoleku tulemusena valminud nõukogu järelduste eelnõu tekst on esitatud käesoleva dokumendi lisas.

COREPERi kutsutakse üles soovitama nõukogul käesoleva märkuse lisas esitatud nõukogu järeldused vastu võtta.

EELNÕU: NÕUKOGU JÄRELDUSED**Euroopa Liidu Nõukogu rolli kohta Euroopa Liidu põhiõiguste harta tõhusa rakendamise tagamisel****EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,**

Võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artiklit 6;

Võttes arvesse, et Euroopa Liidu põhiõiguste hartal (edaspidi „harta”) on aluslepingutega samaväärne õigusjõud;

Võttes arvesse, et liit ühineb Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooniga (edaspidi „Euroopa inimõiguste konventsioon”);

Võttes arvesse, et Euroopa inimõiguste konventsiooniga tagatud ja liikmesriikide ühistest põhiseaduslikest tavadest tulenevad põhiõigused on liidu õiguse üldpõhimõtted;

Võttes arvesse, et hartat kohaldatakse liidu institutsioonide, organite ja asutuste suhtes ning seetõttu peavad nende kõik õigusaktid, nii seadusandlikud kui ka muud kui seadusandlikud aktid olema hartaga täielikult kooskõlas;

Võttes arvesse, et hartat kohaldatakse liikmesriikide suhtes üksnes siis, kui nad rakendavad liidu õigust;

Võttes arvesse protokolli Euroopa Liidu põhiõiguste harta kohaldamise kohta Poola ja Ühendkuningriigi suhtes;

Võttes arvesse Stockholmi programmi, milles rõhutatakse muu hulgas seda, et liit põhineb ühistel väärtustel ja põhiõiguste austamisel ning et Euroopa Ülekogu on vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala valdkonnas seadnud põhiõiguste kaitse ja edendamise liidus üheks oma prioriteediks;

Võttes arvesse komisjoni 20. oktoobri 2010. aasta teatist Euroopa Liidu strateegia kohta põhiõiguste harta rakendamiseks;

Võttes arvesse Euroopa Parlamendi 15. detsembri 2010. aasta resolutsiooni põhiõiguste olukorra kohta Euroopa Liidus (2009) ja tulemusliku rakendamise kohta pärast Lissaboni lepingu jõustumist;

1. **Tuletab meelde** Stockholmi programmi, milles kutsutakse ELi institutsioone ja liikmesriike üles tagama, et seadusandlikud algatused oleksid vastavuses põhiõigustega ning jääksid nendega vastavusse kogu õigusloomeprotsessi ajal, tugevdades selleks metoodika kohaldamist, mille abil süstemaatiliselt ja rangelt jälgida vastavust Euroopa inimõiguste konventsiooniga ja hartas sätestatud õiguste, vabaduste ja põhimõtetega;
2. **Väljendab heameelt** komisjoni võetud kohustuse üle, mida kinnitati teatistes „Euroopa Liidu strateegia põhiõiguste harta rakendamiseks”, tagada oma tegevusvaldkonna piires seadusandlike aktide koostamisel ja kogu seadusandliku menetluse ajal põhiõiguste täielik arvessevõtmine;
3. **Hindab** Euroopa Parlamendi püüdlusi, mis on sõnastatud parlamendi resolutsioonis põhiõiguste olukorra kohta Euroopa Liidus (2009) ja tulemusliku rakendamise kohta pärast Lissaboni lepingu jõustumist, tugevdada oma sõltumatut mõjuhinnangut seoses õigusakti ettepanekute ja õigusloomeprotsessis käsitletavate muudatusettepanekutega;

4. **Rõhutab** nõukogu rolli harta tõhusa rakendamise tagamisel ning kinnitab, et kaasseadusandjana peavad nii nõukogu muudatusettepanekud õigusakti ettepanekutele kui ka õigusaktid, mida nõukogu võtab vastu Euroopa Liidu toimimise lepingu alusel ühe neljandiku liikmesriikide algatusel, olema hartaga kooskõlas;
5. **Nendib**, et põhiõiguste austamist tuleb silmas pidada ka selliste õigusaktide koostamisel, mille puhul ei kohaldata seadusandlikku menetlust;
6. **Kinnitab veel kord** oma kohustust tagada põhiõiguste järgimine oma sisemiste otsustamismenetluste käigus, eelkõige õigusaktide koostamisel, võttes arvesse nõukogu struktuuri, töömeetodeid ja rolli Euroopa Liidu institutsioonilises raamistikus;
7. **Tunnistab**, et nõukogu ei vastuta mitte ainult hartaga täieliku kooskõla tagamise eest õigusaktide koostamisel, vaid peab seda tegema kodanike ja teiste asjaomaste sidusrühmade huvides nii nähtaval ja läbipaistval moel kui võimalik. Lisaks tuleb nõukogu meelde läbipaistvuse ja avatuse nimel juba võetud meetmeid, sealhulgas määrust üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele ning eeskirju seadusandlike aktide eelnõude avaliku arutamise ja nende üle hääletamise kohta;
8. **Rõhutab**, et kehtivate struktuuride ja menetluste raames on nõukogu käsutuses juba mitmeid toimivaid ja usaldusväärseid vahendeid, et hinnata nii esitatud muudatusettepanekute kui ka liikmesriikide algatuste vastavust põhiõigustele ning tagada nende ettepanekute vastavus hartale, ning kindlustada seega, et nõukogu esitab nimetatud ettepanekud märgistusega „põhiõigused tagatud”;

9. **Leiab**, et on oluline kasutada täiel määral ära liikmesriikides töötavate ekspertide asjatundlikkust, teadmisi ja kogemusi ning tuletab meelde, et liikmesriikide ametiasutused on esimene tasand, kus tuleks tagada hartast ning põhiseaduslikest tavadest ja kõigile liikmesriikidele ühistest rahvusvahelistest kohustustest tulenevate kohustuste järgimine;
10. **Eeldab**, et enne seda, kui liikmesriigid esitavad nõukogule õigusakti muutmise ettepaneku, samuti enne, kui neljandik liikmesriikidest esitab seadusandliku algatuse, on asjaomased liikmesriigid analüüsinud selle kooskõla hartaga ning selle mõju põhiõigustele;
11. **Rõhutab** seoses sellega, et nõukogu õigustalitus, mis abistab nõukogu kõigis ettevalmistusetappides, on nõukogu käsutuses ning teeb vajalikku ja usaldusväärset tööd, esitades õiguslikke arvamusi ning hinnates seadusandlike ning muude kui seadusandlike aktide ettepanekute, samuti muudatusettepanekute vastavust esmastele õigusaktidele, mis hõlmab samuti vastavuse kontrollimist põhiõigustest tulenevatele nõuetele;
12. **Kordab**, et institutsioonidevahelises kokkuleppes „Ühine lähenemisviis mõjuhindamisele” on sätestatud, et iga institutsioon vastutab oma ettepanekute ja muudatuste mõju hindamise eest. Hindamisel peaks nõukogu pöörama vajalikul määral tähelepanu sellele, kuidas olulised muudatused mõjutavad põhiõigusi;
13. **Rõhutab**, et nõukogu ettevalmistavad organid ja nõukogu ise peaksid juba seadusandliku menetluse varases etapis nende päevakorras olevate teemade puhul tõstatama põhiõigustega seotud küsimusi ja probleeme ning tagama kooskõla hartaga;

14. **Tuletab meelde**, et 2009. aasta detsembris, kohe pärast seda, kui jõustus Lissaboni leping, mis muutis harta õiguslikult siduvaks, andis nõukogu endisele ajutisele põhiõiguste ja kodakondsuse töörühmale (edaspidi „FREMP”) alalise staatuse ning tegi töörühmale ülesandeks tegeleda kõigi küsimustega, mis on seotud põhiõiguste, kodanikuõiguste ja isikute vaba liikumisega;
15. **Rõhutab** vajadust laiendada põhiõiguste mõõdet kõigile nõukogu ettevalmistavatele organitele ja kogu nõukogu struktuurile; arvab, et just seoses sellega oleks nõukogu ettevalmistavatel organitel vaja lühikest, kuid praktilist ja metoodilist juhendit, kuidas teha kindlaks nende endi muudatusettepanekute tulemusel tekkivad põhiõiguste hartaga kooskõla tagamisega seotud probleemid ja kuidas need lahendada;
16. **Kutsub seetõttu FREMPi üles** töötama tihedas koostöös nõukogu õigustalitusega 30. juuniks 2011 välja metoodilise juhendi põhiõiguste järgimise kontrollimise peamiste aspektide kohta, millest nõukogu ettevalmistavad organid peaksid pärast selle juhendi heakskiitmist COREPERis vajadusel oma seadusandlikus tegevuses lähtuma;
17. **Innustab** nõukogu ettevalmistavaid organeid, – võttes samas arvesse nende organite kohustust kontrollida vastavust hartale, – paluma vajaduse korral nõukogu õigustalituse abi, ning ilma et see piiraks COREPERi ülesandeid, paluma üksikjuhtumist lähtuvalt FREMPi nõu seoses põhiõigustega seonduvate konkreetsete küsimustega, mis nende töö käigus esile kerkivad;

18. **Tuletab meelde** Stockholmi programmis kõigile ELi institutsioonidele esitatud üleskutset kasutada täiel määral ära Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti (edaspidi „amet”) eriteadmisi ning vajaduse korral pidada põhiõiguste ametiga tema pädevuse piires konsultatsioone põhiõigusi mõjutavate poliitikate ja õigusaktide väljatöötamise alal;
19. **Kinnitab** oma kavatsust võtta arvesse ameti aruandeid ja arvamusi konkreetsetes teemavaldkondades, mis on esitatud vastavalt tema volitustele;
20. **Innustab** FREMPi jätkama ja tugevdama koostööd ametiga, tagades muu hulgas oma tööga seotud ameti aruannete järelmeetmed;
21. **Rõhutab** oma tahet vahetada endiselt igal aastal arvamusi harta kohaldamist käsitleva komisjoni aastaaruande üle.
